

Серпутько Оксана Миколаївна

студентка групи ППм-1-15-2.0д, VI курс, спеціальність «Практична психологія»

omserputko.il15@kubg.edu.ua

Науковий керівник

Маланьїна Тетяна Михайлівна

кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Інституту людини

Київського університету імені Бориса Грінченка

t.malanina@kubg.edu.ua

СПІВВІДНОШЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТА СТИЛІВ ІДЕНТИЧНОСТІ У ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ

Анотація. Окреслено необхідність вивчення психологічного благополуччя особистості в залежності від специфіки її ідентичності. Здійснено теоретичний аналіз феномену психологічного благополуччя особистості та вивчено особливості психологічного благополуччя осіб юнацького віку, проаналізовано поняття ідентичності та стилів ідентичності, емпірично досліджено за допомогою кореляційного аналізу особливості взаємозв'язку психологічного благополуччя та стилів ідентичності у осіб юнацького віку, визначено перспективи подальших досліджень в напрямку створення структурних та пояснювальних моделей.

Ключові слова: психологічне благополуччя; ідентичність; стиль ідентичності; життєстійкість; самоефективність.

Актуальність та доцільність дослідження. Вивчення феномену психологічного благополуччя стало предметом наукового дослідження зарубіжних психологів у межах вивчення позитивного функціонування особистості в 20-х роках минулого століття. Для опису психологічного благополуччя варто оперувати ознаками, що відображають стан щастя чи нещастя, суб'єктивного відчуття загальної задоволеності або незадоволеності життям. За своїм змістом психологічне благополуччя співвідноситься, перш за все, з екзистенціальним переживанням людиною ставлення до власного життя. Вивчаючи різні прояви і чинники психологічного благополуччя, науковці оминали увагою дослідження особливостей психологічного благополуччя особистості в залежності від специфіки її ідентичності.

Аналіз останніх публікацій. Термін «психологічне благополуччя» у науковий обіг ввів Н. Бредберн, визначаючи його як суб'єктивне відчуття щастя і загальної задоволеності життям. Дослідженню психологічного благополуччя та його чинників в ХХІ ст. приділяли увагу такі вчені, як

Н. Бахарєва, В. Бучацька, С. Водяха, І. Джидар'ян, В. Духневич, Л. Жуковська, І. Заусенко, О. Ідобаєва, С. Карсканова, Л. Куликов, Ю. Олександров, О. Паніна, Р. Шаміонов, О. Ширяєва та ін. Найбільш активно термін «ідентичність» впроваджував у науковий обіг Е. Еріксон, коли розглядав ідентичність в рамках своєї психосоціальної концепції розвитку людини. В нашому дослідженні ми вивчаємо ідентичність згідно з концептуальною моделлю М. Берзонські, який виділяв три стилі ідентичності: інформаційний, нормативний та дифузний.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою нашого дослідження є теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити особливості взаємозв'язку психологічного благополуччя та стилів ідентичності у осіб юнацького віку.

Виклад основного матеріалу дослідження. П. Фесенко і Т. Шевеленкова запропонували розуміти психологічне благополуччя особистості як досить складне переживання людиною задоволеності власним життям, що відображає одночасно як актуальні, так і потенційні аспекти життя особистості [21]. Варто зауважити, що поряд із поняттям психологічного благополуччя в науковій літературі використовуються подібні концепти: психологічне, суб'єктивне, емоційне, особистісне та загальне благополуччя, якість життя, задоволеність життям, щастя, сенс життя, емоційний комфорт, соціальне самопочуття тощо. Соціальні звичаї, вірування, цінності є частиною того, що формує особистість людини, позначається на її психологічному благополуччі (Н. Лебедева, Р. Шаміонов та ін.).

Психологічне благополуччя особистості у сучасному вітчизняному науковому розгляді є: неможливість визначення благополуччя для окремої людини в умовах абстрагування від благополуччя громади, до якої ця людина належить (Л. Найдьонова); погляд на психологічне благополуччя тільки як на благополуччя професійно зайнятої

особистості (Г. Ложкін); наявність добрих комунікаційних навичок, екстраверсія або розвинене почуття гумору, яке буде формувати основу для позитивних стосунків з оточуючими і обумовлювати психологічне благополуччя особистості (Е. Носенко) [18].

Розвиток наукових досліджень феномену психологічного благополуччя особистості проводився у руслі двох фундаментальних підходів: гедоністичного й евдемоністичного [18]. До гедоністичних теорій відносять ті учення, в яких поняття благополуччя головним чином описується у термінах задоволеності чи незадоволеності, будується на балансі позитивного чи негативного афектів. Класичними прикладами таких вчень є концепції Н. Бредберна, Е. Дінера та А. Вотермана [17].

Евдемоністичний підхід базується на розумінні психологічного благополуччя як результату розвитку і саморозвитку особистості. Особистість, перетворюючи себе, перетворює навколишній світ і в такий спосіб досягає внутрішньої гармонії (К. Ріфф, Е. Десі, Р. Райан).

К. Ріфф створила власну теорію з урахуванням аналізу концепцій, пов'язаних із позитивним функціонуванням особистості (Е. Еріксон, В. Гордон, А. Маслоу, К. Роджерс, К. Юнг). Було виділено шість показників позитивного функціонування особистості: позитивні відносини з іншими; прийняття себе (позитивна оцінка себе і свого життя); автономія (здатність слідувати своїм власним переконанням); компетентність (контроль над навколишнім середовищем, здатність ефективно керувати своїм життям); наявність цілей, що додають життю спрямованості і сенсу; особистісний ріст як почуття безперервного розвитку і самореалізації.

У подальшому, на основі результатів власних досліджень, К. Ріфф було створено оригінальний метод психотерапії (well-being therapy) і опитувальник «Шкали психологічного благополуччя», який сьогодні застосовують у багатьох дослідженнях, зокрема, й в нашому також [7].

Термін «ідентичність», що був впроваджений Е. Еріксоном, означає психосоціальну тотожність, яка дозволяє особистості приймати себе у всьому багатстві своїх відносин з навколишнім світом і визначає її систему цінностей, ідеали, життєві плани, потреби, соціальні ролі з відповідними формами поведінки [8]. Ідентичність — умова психічного здоров'я: якщо вона не складеться, людина не знаходить себе, свого місця в суспільстві, виявляється "втраченою". До юнацького віку, коли ідентичність формується остаточно, дитина проходить через низку ідентифікацій - ототожнення себе з батьками, хлопчиками чи дівчатками (статева ідентифікація) тощо.

Методичні засоби, які використовуються для вивчення ідентичності, в цілому можна поділити на три типи.

По-перше, це методи вільного самоопису, які використовуються як для вивчення персональної ідентичності, так і для різних видів соціальної ідентичності. Сьогодні цей прийом все більше використовується в дослідженнях персональної ідентичності, особливо в рамках нарративної психології [1].

По-друге, це різноманітні варіанти напівстандартизованих самоописів, які спираються на ту чи ту теоретичну модель ідентичності і аналізуються за допомогою відповідної їй сітки категорій контент-аналізу.

По-третє, в дослідженнях ідентичності вже достатньо широко представлені психосемантичні методи, які дозволяють співвіднести уявлення в семантичному «просторі» тих або тих видів ідентичності, можливі змістові «перетини» основ їх категоризацій або ж, навпаки, принципову різнорідність [1].

У нашому дослідженні ми вивчаємо ідентичність згідно з концептуальною моделлю М. Берзонські [23]. М. Берзонські стверджує, що люди по-різному вчиняють з релевантною ідентичності інформацією й виділяє три стилі ідентичності: інформаційний, нормативний та дифузний. Під релевантною ідентичності інформацією розуміється будь-яка інформація,

яка так чи так пов'язана з світоглядом людини, її моральними принципами, баченням своїх політичних і релігійних переконань. «Вчиняти з цією інформацією» означає те, як людина поводить себе при зіткненні з необхідністю прийняти рішення (наприклад, коли необхідно висловити свою точку зору з питання релігії або ж коли в людини виникає питання відносно того, який політичний устрій більш дієвий для країни, в якій вона живе й т.д.) [1].

Стилі ідентичності за М. Берзонські характеризують так:

1. Інформаційний стиль ідентичності (Informational Style Identity). Люди з таким стилем ідентичності прагнуть отримати максимум інформації в випадку ситуації вибору, перш ніж приймати рішення про важливість цілі для себе, значущості тої чи тої позиції і цінності, того чи того напрямку свого розвитку;

2. Нормативний стиль ідентичності (Normative Identity Style). У випадку, коли людина має нормативний стиль ідентичності, вона не схильна шукати інформацію сама, але надає перевагу слідувати сімейним традиціям, соціальним і/або груповим нормам, тобто наслідує вже готові й соціально бажані рішення;

3. Дифузний стиль ідентичності (Diffused/Avoidant Identity Style). Маючи дифузний стиль ідентичності, людина живе без сформованої позиції (ідентичності) й приймає рішення, формулює відповіді прямо по ходу розвитку конкретної ситуації соціальної взаємодії або ж відстрочує прийняття рішень на невизначений час.

Крім цих трьох стилів ідентичності М. Берзонські окремо виділяють шкалу прихильності (приналежності), яка відображає ступінь, в якому людина схильна притримуватись своїх поглядів або ж, навпаки, постійно змінювати їх [23].

Психологічне благополуччя в юнацькому віці безпосередньо пов'язане з успішним майбутнім людини, її професійним самовизначенням, з появою у неї відчуття того, хто вона є, а також з набуттям почуття особистісної

тотожності і цілісності (ідентичності). Психологічне благополуччя досліджуваної вікової групи пов'язане й зі специфікою соціальної ситуації розвитку [16].

Дослідження проводилось на базі Київського університету імені Бориса Грінченка з студентами IV та V курсу. У вибірку досліджуваних увійшло 55 студентів віком 21 рік. У дослідженні ми застосували такі методи:

- теоретичні: аналіз психологічної літератури, узагальнення, порівняння, систематизація;
- емпіричні: шкала психологічного благополуччя К. Ріфф, опитувальник стилів ідентичності М. Берзонські (адаптація Е. Белінської, І. Броніна), тест життєстійкості С. Мадді (адаптація Д. Леонтєва, Е. Расказової), шкала загальної самоефективності Р. Шварцера та М. Єрусалема (адаптація Ромека В.);
- математичні: кореляційний аналіз за Пірсоном.

Результати проведених методик було статистично оброблено. Ми вивчали, як кожен із стилів ідентичності може впливати на психологічне благополуччя та його параметри (позитивні стосунки, автономія, управління середовищем, особистісний ріст, цілі в житті, самоприйняття, баланс афекту, осмисленість життя, людина як відкрита система), на самоефективність, а також на життєстійкість та її параметри (включеність, контроль, прийняття ризику).

Результати кореляційного аналізу між стилями ідентичності та параметрами психологічного благополуччя, які є значущими, представлені в таблиці 1.

Таблиця 1. Співвідношення стилів ідентичності та параметрів психологічного благополуччя

Кореляція	Шкала психологічного благополуччя К. Ріфф

	Автономія	Позитивні стосунки	Управління середовищем	Особистісний ріст	Цілі в житті	Самоприйняття	Психологічне благополуччя	Баланс афекту	Осмисленість життя	Людина як відкрита система
Дифузний стиль	—	—	- 0,36*	- 0,49**	- 0,42*	-0,39*	-0,39*	0,35*	-0,43*	-0,24*
Шкала приналежності	0,47* *	—	0,37*	0,46**	0,47* *	0,54**	0,56**	- 0,45**	0,60**	0,23*

* $p \leq 0,05$

** $p \leq 0,01$

*** $p \leq 0,001$

Якщо говорити про дифузний стиль ідентичності та параметри психологічного благополуччя, то, виходячи з результатів нашого дослідження, можна зробити висновок, що він не є сприятливим для суб'єктивного самовідчуття цілісності й осмисленості індивідом свого буття. Відсутність сформованої позиції призводитиме до незадоволеності своїм життям, наявності проблемних сфер та відсутності осмисленості життя.

Високий показник за шкалою приналежності позитивно впливає на психологічне благополуччя людини, її відчуття себе як особистості, що прагне жити в гармонії не тільки з навколишнім середовищем, а й з собою, що проявляється в здатності аналізувати та прогнозувати, а також приймати всі свої сторони.

Результати кореляційного аналізу між стилями ідентичності та самоефективністю, які є значущими, представлені в таблиці 2.

Таблиця 2. Коефіцієнти кореляції між стилями ідентичності та самоефективністю особистості

	Стилі ідентичності (за М. Берзонські)	
	Інформаційний стиль	Нормативний стиль
Самоефективність	0,364*	0,464**

* $p \leq 0,05$

** $p \leq 0,01$

*** $p \leq 0,001$

Щодо співвідношення інформаційного стилю ідентичності та самоефективності, то слід зазначити, що чим вищим буде рівень прояву цього стилю ідентичності в особистості, тим вищою буде самоефективність. Інформаційний стиль ідентичності передбачає прагнення людини отримати максимум інформації в випадку ситуації вибору про важливість цілі для себе, значущості тої чи тої позиції і цінності, того чи того напрямку свого розвитку. Саме тому самоефективність, що розуміється як продуктивний процес взаємодії когнітивних, соціальних та поведінкових компонентів з метою вироблення оптимальної стратегії поведінки в різноманітних ситуаціях, у людей з інформаційним стилем ідентичності теж буде високою, адже це саме той стиль, який сприятиме її розвитку внаслідок постійного пошуку нової інформації та аналізу наслідків того чи того вибору.

Прямопропорційний кореляційний взаємозв'язок виявлено й у співвідношенні нормативного стилю ідентичності та самоефективності. Високий рівень прояву нормативного стилю ідентичності, що забезпечує високу самоефективність людини можна пояснити тим, що людина приймає рішення, які є закладені сімейним вихованням, є груповою або соціальною нормою, тобто є вже готовими й соціально бажаними. Можна припустити, що в такому випадку час на прийняття рішення суттєво скорочується, а так як дії, які чинить людина, є соціально бажаними, то вони можуть приносити їй певний рівень ефективності в житті.

Результати кореляційного аналізу між стилями ідентичності та життєстійкістю і її параметрами, які є значущими, представлені в таблиці 3.

Таблиця 3. Співвідношення стилів ідентичності та параметрів життєстійкості

Кореляція	Шкали життєстійкості			
	Включеність	Контроль	Прийняття ризику	Життєстійкість
Нормативний стиль	—	0,371*	—	—
Дифузний стиль	-0,391*	-0,328*	-0,227*	-0,362*
Шкала приналежності	0,586**	0,57**	0,35*	0,576**

* $p \leq 0,05$ ** $p \leq 0,01$ *** $p \leq 0,001$

Якщо говорити про взаємозв'язок дифузного стилю ідентичності та загальної життєстійкості, то він оберненопропорційний. Чим вищим буде рівень прояву дифузного стилю ідентичності, тим нижчим буде рівень життєстійкості, тобто наявність внутрішнього напруження та виникнення стресових ситуацій, адже коли людина приймає рішення в останній момент або взагалі уникає ситуації прийняття рішення, це впливає на емоційний фон та є причиною виникнення дискомфорту.

Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що дифузний стиль ідентичності особистості не є сприятливим для розвитку життєстійкості та її параметрів.

Досліджувана приналежність, тобто здатність притримуватись своїх поглядів в поєднанні з продуктивними стилями ідентичності буде сприяти розвитку в людини життєстійкості та всіх її параметрів, тобто здатності в стресових ситуаціях не тільки знайти підтримку й допомогу від близьких, а й готовності ефективно відповісти тим же.

Висновки та перспективи подальших наукових досліджень.

Психологічне благополуччя особистості – це складне функціонально-

динамічне утворення, розуміння якого включає: розгляд особистості на психофізіологічному, індивідуально-психологічному та ціннісно-значеннєвому рівнях; аналіз специфічної для кожного віку соціальної ситуації розвитку. Нині не існує єдиного розуміння самого терміну “ідентичність”. Ідентичність – це відчуття тотожності самому собі й безперервності свого існування в часі й просторі. В нашому дослідженні ми спирались на концептуальну модель ідентичності М. Берзонські, який виділяє три стилі ідентичності пов’язані із особливостями переробки релевантної ідентичності інформації.

Встановлено, що з підвищенням рівня приналежності, як ознаки стійкості у власних переконаннях, покращуються показники психологічного благополуччя юнаків, а також параметри життєстійкості, їхнє відчуття себе як особистості, що прагне жити в гармонії з навколишнім середовищем, з собою, здатної до саморегуляції, аналізу та прогнозування.

Наявність нормативного або інформаційного стилю ідентичності буде сприяти відчуттю самоефективності особистості. Чим більш юнацька молодь схильна до дифузної ідентичності, тим більше має ознак психологічного неблагополуччя, що проявляється в нездатності встановлювати й утримувати стосунки, відсутності автономії, нездатності приймати рішення, відсутності особистісного росту, а також цілей в житті. Крім того, юнаки з дифузним стилем ідентичності незадоволені собою, розчаровані подіями свого минулого. А також є менш життєстійкими, мають відчуття власної безпомічності, а також небажання боротися, щоб якось вплинути на результат того, що відбувається.

Перспективи подальшого дослідження проблеми психологічного благополуччя особистості юнацької молоді полягають у поглибленому вивченні їх особливостей, чинників та факторів. У цьому напрямку актуальним є створення структурних та пояснювальних моделей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белинская Е.П. Проблема изменчивости/константности представлений человека о себе: социально-психологический взгляд / Е. П. Белинская // Психология и психотехника. – 2013. – No. 4. – 320–327с.
2. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. / О. В. Скрипченко., Л. В. Волинська, 3. В. Огороднійчук та ін. – К.: Просвіта, 2001. – 416 с.
3. Войскунский А. Е., Евдокименко А. С., Федунина Н. Ю. Сетевая и реальная идентичность: сравнительное исследование / Войскунский А. Е., Евдокименко А. С., Федунина Н. Ю. // Журнал Высшей школы экономики. – 2013. – 10(2). С. 98–121.
4. Воронина А. В. Оценка психологического благополучия школьников / А. В. Воронина // Ежегодник российского психологического общества. – СПб, 2003. – Т.2. – С. 198–203.
5. Гоффман Э. Представление себя другим // Современная зарубежная социальная психология. Тексты / [под. ред. Г.М. Андреевой, Н.Н. Богомоловой, Л.А. Петровской]. – М.: Изд-во МГУ, 1984. – С. 188–196.
6. Гоффман Э. Стигма: Заметки об управлении испорченной идентичностью [Эл. ресурс]. – <http://www.sociology.ru/forum/ogl3-4-2000.html/>.
7. Дергачева О. Е. Автономия и самодетерминация в психологии мотивации: теория Э. Деси и Р. Райана / О. Е. Дергачева // Современная психология мотивации; [под ред. Д. А. Леонтьева]. – М.: Смысл, 2002. – С. – 24–78.
8. Эриксон Э. Идентичность: юность и кризис [пер. с англ.]; [общ. ред. и предисл. Толстых А. В.]. – М.: Издательская группа “Прогресс”, 1996. – 344с.
9. Кернберг О.Ф. Агрессия при расстройствах личности и перверсиях / [пер. с англ. А. Ф. Ускова]. — М.: Независимая фирма “Класс”, 1998. — 368 с.
10. Кохут Х. Восстановление самости / [пер.с. англ.]. – М., “Когито-Центр”, 2002. – 316с.
11. Колотій Н. М. Психологічне здоров'я юнаків та його оцінка в умовах загальноосвітнього закладу: дис... канд. Псих. наук: 19.00.07; Харк. Нац. Ун-т ім. В. Н. Каразіна / Н. М. Колотій. — Х., 2003. – С. 45–98.
12. Куликов Л. В. Факторы психологического благополучия личности / Л. В. Куликов, М. С. Дмитриева, М. Ю. Долина, и др. // Теоретические и прикладные вопросы психологии: – Вып. 3. – Ч. 1. – СПб: Изд-во СПбГУ, 1997. – С.342–350.
13. Малер М., Мак-Девитт Дж. Б. Процесс сепарации-индивидуации и формирование идентичности [Эл. ресурс] / Малер М., Мак-Девитт Дж. Б. // Журнал практической психологии и психоанализа. – 2005. – № 2. – http://psychol.ras.ru/ippp_pfr/j3p/vol.php?id=200502.
14. Позднякова Е. Понятие феномена «психологическое благополучие» в современной психологии личности / Е. Позднякова // Психологический журнал. – 2007. - №3. – С. 24–32.
15. Психология здоровья: учеб. [для вузов] / [под ред. Г. С. Никифорова]. – СПб: Питер, 2006.– 607 л: ил. – (Серия «Учебник для вузов»).
16. Рикель А. М. Профессиональная Я-концепция и профессиональная идентичность в структуре самосознания личности // Часть 2. Психологические исследования. – 2011. – С. 3–17.
17. Селигман М. Путь к процветанию. Новое понимание счастья и благополучия / М. Селигман. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2012. – 440 с.
18. Созонтов А. Е. Гедонистический и эвдемонистический подходы к проблеме психологического благополучия / А. Е. Созонтов // Вопросы психологии. – 2006. – № 4. – С. 105–114.
19. Соколова Е. Т., Бурлакова Н. С., Лэонтиу Ф. К. Обоснованию клинко-психологического изучения расстройства гендерной идентичности / Соколова Е. Т., Бурлакова Н. С., Лэонтиу Ф. К. // Вопросы психологии. – 2001. – № 6. С. 3-16.

20. Стефаненко Т. Г. Этническая идентичность: от этнологии к социальной психологии / Т. Г. Стефаненко // Вестник МГУ. Серия 14. Психология. – 2009. – No. 2. – С. 3–17.
21. Шевеленкова Т. Д. Психологическое благополучие личности (обзор основных концепций и методика исследований) / Т. Д. Шевеленкова, П. П. Фесенко // Психологическая диагностика. – 2005. – №3. – С. 95–123.
22. Шнейдер Л. Б. Профессиональная идентичность: теория, эксперимент, тренинг: учеб. пос. – М.: Моск. психол.-соц. институт, 2004. – С. 10–106.
23. Berzonsky M. Reliability Data for the Identity Style Inventory. State University of New York at Cortland, 1997. <http://w3.fiu.edu/srif/ArchivedPagesJK/Berzonsky/BerzonskyISI3.rtf>

СООТНОШЕНИЕ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО БЛАГОПОЛУЧИЯ И СТИЛЕЙ ИДЕНТИЧНОСТИ У ЛИЦ ЮНОШЕСКОГО ВОЗРАСТА

Серпутько Оксана Николаевна

студентка группы ППм-1-15-2.0д, VI курс, специальность «Практическая психология»
omserputko.il15@kubg.edu.ua

Научный руководитель

Маланьина Татьяна Михайловна

кандидат психологических наук, доцент кафедры практической психологии Института человека Киевского университета имени Бориса Гринченко
t.malanina@kubg.edu.ua

Аннотация. Определена необходимость изучения психологического благополучия личности в зависимости от специфики ее идентичности. Осуществлено теоретический анализ феномена психологического благополучия личности и изучены особенности психологического благополучия лиц юношеского возраста, проанализировано понятие идентичности и стилей идентичности, эмпирически исследовано при помощи корреляционного анализа особенности взаимосвязи психологического благополучия и стилей идентичности у лиц юношеского возраста, определены перспективы дальнейших исследований в направлении создания структурных и объяснительных моделей.

Ключевые слова: психологическое благополучие; идентичность; стиль идентичности; жизнестойкость; самооффективность.

CORRELATION BETWEEN PSYCHOLOGICAL WELL-BEING AND STYLES OF IDENTITY OF ADOLESCENT

Oksana M. Serputko

Group PPM-1-15-2.0d, VI course, specialty «Practical Psychology»
omserputko.il15@kubg.edu.ua

Scientific adviser

Tetyana M. Malanina

Ph.D. in Psychology, Associate Professor of Practical Psychology Department of Institute of Human Sciences of Borys Grinchenko Kyiv University.
t.malanina@kubg.edu.ua

Abstract. Article describes the need of studying the psychological well-being of the individual, according to the specifics of its identity. Theoretical analysis of the phenomenon of personality and psychological well-being was made, specifics of psychological well-being of adolescent individual were studied, definitions of identity and styles of identity were analyzed, with usage

of correlation study, the specifics of psychological well-being and styles of identity for adolescent individuals were empirically researched, possibilities of further research for establishing structural and descriptive models were outlined.

Keywords: psychological well-being; identity; identity style; vitality; Self-efficacy.